

Suomen ILO-neuvottelukunnan kokous

Aika perjantai 27.10.2017 klo 13.30 -14.15
Paikka työ- ja elinkeinoministeriö, Eteläesplanadi 4, 1 krs, sali 1
Läsnä Liisa Heinonen, TEM, pj
Hanna-Mari Pekuri, STM
Henna Huhtamäki, STM
Mika Happonen, VM
Ritva Liivala, KT
Mika Kärkkäinen, EK
Albert Mäkelä, SY
Pekka Ristelä, SAK
Päivi Kantanen, TEM
Sami Teräväinen, TEM
Erja Matikainen, TEM, sihteeri

1 Kokouksen avaus Puheenjohtaja avasi kokouksen todeten, että UM:n edustaja Mikkonen-Jeanneretin estymisen vuoksi asialistan asiasta 5 pyritään toimittamaan muistio erikseen. Toivotettiin Henna Huhtamäki tervetulleeksi neuvottelukuntaan Katriina Alaviuhkolan sijalle.

2 Muutokset neuvottelukunnan kokoonpanossa

Asetuksen mukaan neuvottelukunta päättää jaostojensa kokoonpanomuutoksista. STTK on esittänyt 8.9.2017, että työjaostoon nimetään Risto Kousa tilalle varajäseneksi lakimies Hannele Vettainen. Esitys hyväksyttiin.

STM on esittänyt, että sopimusjaostoon nimetään Katriina Alaviuhkola tilalle jäseneksi projektipäällikkö Henna Huhtamäki. Esitys hyväksyttiin.

Asetuksen mukaan itse neuvottelukunnan jäsenmuutokset päättää TEM. Kirjallisia jäsenmuutosesityksiä odotellaan.

3 ILO:n hallintoneuvoston kokous 30.10.-9.11.2017

Päivi Kantanen ja Liisa Heinonen informoivat hallintoneuvoston kokouksen asioista kokouskutsussa ilmoitetun aineistolinkin pohjalta. Aiheina ovat muun muassa tulevien työkonferenssien agendoista päättäminen ja standardialoite, myös ratifioimattomat sopimukset -raportoinnin aihe on esillä.

Maatapauksista ovat esillä Myanmarin tilanne, Qatar (pakkotyö ja työsuojelutarkastukset), Venezuela (minimipalkan määräytyminen ja yhdis-

tymisvapaus sekä kolmikantaneuvottelut) ja Guatemala (yhdistymisvapaus). Esillä on myös ILO:n toiminnan evaluointiin ja kehittämiseen liittyviä aiheita.

Vuoden 2018 työkonferenssin aiheita ovat applikaatiokomitean ohella väkivalta-standardiaihe, kehitysyhteistyöpolitiikka, sosiaalidialogi ja kolmikanta ja kumottavat sopimukset.

Tulevien työkonferenssin aiheiden osalta esillä on mm. ILO:n toimiston ehdotus omistaa vuoden 2019 konferenssi vain 100-vuotisjuhlalle ja tulevaisuuden työ –aloitteelle. Tällöin vuonna 2018 ensimmäisessä käsitelyssä olevan väkivalta ja häirintä työssä -standardiaiheen toinen käsitely siirtyisi vuoteen 2020.

ILO:n asiakirjassa ehdotetaan uutta standard setting -aihetta ympäristön kestävästä kehityksestä ja osallistavasta yhteiskunnasta sekä niin ikään standardia oppisopimuksesta. Yleiskeskustelua ehdotetaan epätasavaroista työelämässä. Näistä teemoista IMEC-maat eivät ole aiemmin tukeneet ympäristöön liittyvää standardia.

Aiemmin esillä olleet teemat (työriitojen sovittelu, non-standard forms of work, ihmisarvoinen työ urheilussa ja julkisen palvelun itsenäisyys ja suojele korruptiolta) ovat edelleen mukana mahdollisina teemoina.

Standard Review Mechanism -ryhmän 3. kokouksessa on todettu muun muassa, että oppisopimusten sääntelyssä on sääntelyaukko vanhojen standardien kumoamisen jälkeen.

Raportointivelvoitteiden yksinkertaistamisessa mietitään raportointisykliä pidentämistä teknisissä sopimuksissa 5 vuodesta 6 vuoteen. Teollistuneet maat kannattavat muutosta. Ydinsopimuksissa raportointiväli olisi edelleen 3 vuotta.

Applikaatiokomitean käsittelyä varten tehtyjä general survey -raportteja, jotka perustuvat ratifioimattomia sopimuksia koskevaan raportointiin, toivotaan hyödynnettävän laajemminkin mm. hallintoneuvoston kokouksissa ja konferenssin yleiskeskustelussa, koska raportteja pidetään tasoltaan hyvinä ja tietomäärältään hyödyllisinä.

Merityösopimuksen raportointia pyritään virtaviivaistamaan ottamalla käyttöön nk. baseline-raportointi.

Neuvottelukunnassa ei nähty esitettä sille, että ILOlle toimitetut raportit työmarkkinajärjestöjen kommentein ovat saatavina netissä, kuten standardityön kehittämisen yhteydessä on ehdotettu.

Maatapauksissa Venezuelan tilanne (työnantajien yhdistymisvapauden loukkaukset) ei ole edistynyt, tutkimuskomission asettamista mietitään; Qatarin tilanne on edistynyt ja muutama laki on säädetty, esillä on mahdollinen päätös hallintoneuvoston käsittelyn päättämisestä. Guatemala on uusi tapaus ja sen osalta on käyty ja odotetaan vielä käytävän sosiaalidialogia. Myanmarissa on mm. edelleen osin sotilasvalta, pakkotyötä ja syrjintää kohdistuu mm. rohingya-kansaan. Maan kanssa pyritään saamaan yhteisymmärryspöytäkirja ja ja tiekartta.

Kokouksessa päätetään raportointiaihe ratifioimattomista standardeista. Molemmat ehdolla ovat vaihtoehdot sisältävät työllisyyttä koskevan sopimuksen nro 122. Toisessa vaihtoehdossa sen ohella olisi raportoitu

työsuhteesta ja yksityisestä työnvälityksestä ja toisessa heikossa työllisyysasemassa olevista (alkuperäiskansa /vammais), joista viime mainitulla on pohjoismaiden tuki.

Vuosisata-aloitteisiin liittyvän maailmankomission perustaminen ja kokoonpano oli esillä neuvottelukunnan edellisessä kokouksessa. Keskustelussa on nyt myös, tehdäänkö ILO:n juhluvuonna 2019 julistus. On myös argumentoitu, että julistuksia on jo useita, eikä niihin lisättävää välttämättä löydy. On myös mahdollista, että hyväksytään vain resoluutio.

ILO:n oma evaluointiyksikkö on tutkinut ja raportoinut sekä positiivisia asioita että huolia teknisen yhteistyön projekteissa. Huoliin kuuluvat sukupuolten tasa-arvon suhteellisen heikko valtavirtaistaminen ja puutteet ILO:n omien tavoitteiden toteuttamisen seuraamisessa.

Yhdistymisvapauskomitean puheenjohtajuustilanteen todettiin olevan edelleen avoin. Hallituksen edustajien pohjoismaisessa kokouksessa oli esillä yhtenä vaihtoehtona tarjota siihen valtakunnansovittelija Minna Hellettä, jos esitykselle on työmarkkinajärjestöjen tuki. Asiaa selvitetään ja siihen palataan.

Liisa Heinonen osallistuu hallituksen edustajana hallintoneuvoston ensimmäiselle viikolle ja Päivi Kantanen toiselle. Antti Närhinen osallistuu molemmilla viikoilla.

4 ILO:n Euroopan aluekonferenssi 2.-5.10.2017 Istanbul

Keskusteltiin konferenssista kokouskutsun liitteenä jaetun raportin pohjalta ja SAK kertoi vielä tarkemmin palkansaajapuolen boikotin taustoitusta.

5 Second Development Partners Meeting of the ILO's Global Flagship Programme on Building Social Protection Floors for All, 25.10.2017

Asiaa ei käsitelty, koska UM:n edustaja joutui peruuttamaan osallistumisensa.

6 UM:n ILO-deskin tilanne Puheenjohtaja totesi, että UM on kertonut luopuvansa keväällä ILO-asioiden seurannasta, jota on hoitanut Eeva-Liisa Mikkonen-Jeanneret. Asian taustalla on ensisijassa UM:n kehitysyhteistyörahojen leikkaaminen.

Neuvottelukunnassa pahoiteltiin UM:n päätöstä, kun erityisesti Suomen ILO:n hallintoneuvostokaudella 2017-2020 on aiempaa tärkeämpää pykiä Suomen johdonmukaiseen toimintaan YK:n järjestöissä. Neuvottelukunnan näkemyksen mukaan on tärkeää, että UM tukee neuvottelukunnan työtä ja että erityisesti UM:n YK-asiantuntijuus on tarvittaessa käytössä jatkossakin.

Myös ILO:n toiminnan hyödyntäminen ja yhteensovitus muilla politiikka-sektoreilla on tärkeää. UM:n sektorilla ILO:n työllä on relevanssia niin kauppapolitiikan kuin myös ihmisoikeuspolitiikan sekä YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamisen osalta. Myös pakolaisaallon juurisyyt ovat pitkälti ILO:n tontilla. Kesällä 2017 hyväksytty suositus kriisistä selviytymisestä pyrkii tehostamaan ILO:n toimia asian osalta.

7 Muut asiat

Ratifioimattomasta sosiaalisen suojelun kansallisia vähimmäistasoja koskevasta suosituksesta nro 202 annettavien lausuntojen määräaika on 3.11.2017. STM saa lisäaikaa marras-joulukuun vaihteeseen. Asiasta järjestetään sopimusjaoston kokous jouluviikon alussa tai sitä edeltävällä viikolla. Asia käsitellään neuvottelukunnassa kirjallisessa menettelyssä.

Vuoden 2018 työkonferenssin ajankohta on 28.5.-8.6.2018. Keskusteltiin delegaation majoituksesta.

Seuraava pohjoismaisen ILO:n Future of Work -teeman kolmikantainen seminaari on Tukholmassa 15.-16.5.2018. Islannin ao. teeman päätöstilaisuuteen vuonna 2019 osallistuu myös pääjohtaja Guy Ryder.

Sopimusjaoston kokousaika ennen joulua selvitetään erikseen. Neuvottelukunnan seuraava kokous pidetään alkuvuodesta.

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.15.

Puheenjohtaja

Liisa Heinonen

Sihteeri

Erja Matikainen

JAKELU

Neuvottelukunnan jäsenet

TIEDOKSI

Pekka Timonen/TMO
Tarja Kröger TMO/TYS